

Lengte

11 km

Start- en eindpunt

brasserie Shoko
Markt 2
6369 AH Simpelveld

Openbaar vervoer

- Bus 43 Arriva Heerlen - Vaals, Bushalte Dr. Poelsplein, 6369 AT Simpelveld
- Bus 47 Arriva Gulpen - Kerkrade, Bushalte Oranjeplein, 6369 VD Simpelveld

Parkeren

- Markt, 6369 AH Simpelveld

Horeca

- **brasserie Shoko**
Markt 2
6369 AH Simpelveld
- Borrelterras Wijngoed Fromberg, Breedenweg 1, 6367 JN Ubachsberg.
Beperkte openingstijden!

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

27-08-2024

Zuid - Limburg

Deze rondwandeling leidt ons door het Limburgs Heuvelland in de omgeving van Simpelveld en Ubachsberg. Het is een gevarieerde route met pittige klimmetjes en soms een steile afdaling door een afwisselend landschap met op een aantal plekken mooie vergezichten tot in Duitsland of richting Heerlen! De wandeling start aan de Markt in het centrum van Simpelveld, waar we tussen de bebouwing langs de Eyserbeek via De Auw Meule naar het kleine buurtschap Bulkem wandelen. Een klimmetje brengt ons dan door het Bulkemsbroek naar het gehucht Bosschenhuizen. Hier volgen we de veldweg met zicht op de molen van Vrouwenheide naar het bosgebiedje van Vrouwenheide, met 216 meter het hoogste punt dat volledig op Nederlandse bodem ligt. De route gaat dan naar Ubachsberg langs Restaurant De Leuf en aan Wijngoed Fromberg voorbij. Over het hoog gelegen open landbouwgebied en Natuureservaat Kunderberg met zicht op Heerlen dalen we af langs enkele vervallen kalkovens. Langs de Putberg keren we via Hoeve Keверberg en de buurtschap Huls terug. Er volgt nog een laatste afdaling via het Molsberger Voetpad 't Kempke naar het vertrekpunt in Simpelveld.

Routebeschrijving

1 Vanuit het centrum van Simpelveld aan de Markt gaat de route bij de rotonde rechtuit het Doctor Poelsplein in om direct na het pleintje even linksaf te slaan tot aan de Eyserbeek, die in Bocholtz ontspringt en via Simpelveld en Eys bij Gulpen in de Geul stroomt. We volgen het voetpad langs deze nog jonge beek in de Brandstraat. Voorbij het St. Jozefkapelletje (1) steken we de Hennebergstraat over tot we door het moerassige broekbosje van de Eyserbeek bij het bruggetje rechtsaf slaan naar een monumentale Limburgse carréhoeve. Rechts hebben we zicht op de 'Auw Meule' (2), een oude watermolen en nu een monument. Hier op de T-splitsing wandelen we naar links de Raffelsbergweg in tot aan het hek van de Waterzuiveringsterrein van de Gemeente Simpelveld komen. Net voor het hekwerk leidt ons het Bulkems Oude Molenvoetpad naar links direct op de oever van de Eyserbeek. Zo bereiken we het buurtschap Bulkemsbroek, waar we langs de weinige bebouwing na huisnummer 23 naar rechts het voetpad volgen, dat ons met trapjes in de steile helling omhoog leidt. Door enkele draaihekjes komen we aan een keerplaats met bankje dat ons naar het zuiden een weids panorama biedt richting Duitsland met Vaalserberg en de bossen rondom Vijlen. We volgen de klim over het asfalt van de Putsbergerveldweg tot in het kleine boerengehucht Bosschenhuizen met zijn karakteristieke Limburgse carréboerderijen staan.

2 We komen uit op het kleine pleintje midden in de Bosschenhuizen op een T-splitsing aan De Ling, wat letterlijk braakliggend stuk grond betekent. Hier vinden we een kapelletje gewijd aan het H. Hart (3). Bij het kapelletje gaat de route naar links de Weegerweg in. Deze klimt met een bocht naar rechts en na het laatste huis, waar de Weegerweg afbuigt, nemen we het voetpad (Trintelerbosweg) rechtdoor langs het prikkeldraad. We blijven deze Trintelerbosweg, die langzaam aan hoogte wint, volgen. Naar links hebben we over de velden zicht op de hoogstgelegen windmolen van Nederland, de monumentale korenmolen 'Op de Vrouwenheide' (4) uit 1857. Aan het einde van de

onverharde Trintelerbosweg komen we aan de kruising Vrouwenheide, Veeweg en Weg door het Boschveld. Een veldkruis siert deze splitsing van wegen. We staan nu op het Plateau van Ubachsberg (5). We steken de kruising recht over en volgen de Veeweg richting de bebouwing van Ubachsberg. Aan de Wijnstraat gekomen steken we recht over en nemen het smalle doorsteekje langs de huizen en het weiland tot we op de Scheepensstraat staan. Linksaf en aan het einde opnieuw naar links komen we in Ubachsberg door de Dalstraat en bereiken verderop Restaurant De Leuf, een één-sterren-Michelin-restaurant in een authentieke vakwerkboerderij uit 1769. Hier gaat onze route rechtsaf door de Hunsstraat. We houden even verderop rechts aan en komen door de Breedenweg aan Wijngoed Fromberg.

3 Vanaf Wijngoed Fromberg (6) voert het voetpad verderop onder de hoogspanningsmasten door een bomenlaantje aan een wegkruis voorbij. Op de kruising van veldwegen nemen we het eerste onverharde pad, dat op de topografische kaart vermeld staat als Daalsberg, naar rechts. We komen nu op het noordelijk deel van het Plateau van Ubachsberg, waar de Kunrader kalksteen verschillende plekken aan de randen van het plateau nog zichtbaar is. Op dit plateau ligt ook het Natuurreservaat Kunderberg (7), een natuurgebied dat bekend staat om zijn bijzondere kalkflora. We hebben een wijds uitzicht in de richting van Heerlen. Als het pad met een bocht naar rechts daalt, gaat het over in een typisch holle weg. Onder aan deze holle weg komt bij de restanten van de voormalige dubbele kalkoven Schneiders (8) het pad uit op de Daelsweg. De wandeling gaat op de Daelsweg even rechtsaf in de richting van Ubachsberg om dan in de flauwe bocht naar links over te steken en het pad te slaan tussen het prikkeldraad door. Aan het einde van dit pad komen we opnieuw bij de restanten van de dubbele kalkoven Kuvers gelegen in de helling van de Putberg en nu eigendom van Staatsbosbeheer. Naar rechts gaat hier de route langs de bosrand en het weiland en we passeren een bronnetje, dat hier

spontaan aan het oppervlakte komt. Aan het einde van dit pad bereiken we een laagstamboomgaard en kiezen de route naar links. Zo komen we na een tweetal draaihekjes bij Hoeve Keverberg (9).

4 De route gaat naar rechts en de verharding brengt ons naar de Wijnstraat, die we schuin naar rechts oversteken om dan door de Kapelweg in het buurtschap Huls uit te komen. Even naar links komen we aan de plek waar op het hoogste punt van het buurtschap de Jozef Arbeiderkerk (10)

heeft gestaan. Even verderop slaan we linksaf de Bouwerweg in en kiezen voor een route door het buitengebied. Nu volgt enkel nog een afdaling naar rechts over een holle weg om naar het centrum van Simpelveld te komen, waar het startpunt van deze rondwandeling is. Na een paar honderd meter gaat het laatste traject voor het buurtschap Molsberg naar rechts over Voetpad 't Kempke en wandelen de helling af naar de bebouwde kom van Simpelveld, waar op de Grachtstraat even naar links in het centrum de wandelroute eindigt.

Omgevingsinformatie

1 - St. Jozefkapelletje

Dit eenvoudige bakstenen kapelletje ligt verscholen tussen een aantal bomen en heeft een minimaal interieur, maar is keurig verzorgd. In de top van de gevel is een hardstenen tableau met de naam van de kapel aangebracht. Onduidelijk is wanneer de kapel oorspronkelijk is gebouwd, maar ze bestaat in ieder geval al in 1975. De kapel is van binnen wit gestuukt en door enkele kleine raampjes valt licht binnen. Op een altaar tegen de achterwand staat een beeld van de St. Jozef. Op 3 december 1994 vindt de inzegening plaats van de huidige kapel en krijgt het beeld van St. Jozef, dat afkomstig is van de voormalige Sint Jozefschool aan de Kloosterstraat, een eervolle plek.

2 - De 'Auw Meule'

Deze oude monumentale watermolen is bekend onder de naam Auw Meule of Molen van Houben. Het was een middenslagwatermolen, die als korenmolen is ingericht en tot in de jaren '60 van de vorige eeuw heeft gedraaid. Nu zijn enkel nog het rad en een stuk van de wateraanvoer naar het toenmalige bovenslagrad aanwezig. De molen is oorspronkelijk uit 1774 en is in 1786 in eigendom van Johann Hubert Jehenné uit Aken. De watermolen blijft lang in Duits handen en komt pas later in bezit van de familie Berger, die met vergunning van het Provinciebestuur van Limburg, omstreeks 1860 een stoommachine plaatst om de maalcapaciteit te vergroten. Na de eeuwwisseling wordt een nieuw waterrad geplaatst omdat het bestaande houten waterrad uit het begin van de 19e eeuw door zijn afmetingen van 3,43 meter middellijn bij een breedte van 0,90 meter niet langer voldoet aan de voor die tijd vereiste molencapaciteit. Het nieuwe waterrad met een middellijn van 5 meter en een breedte van 1,5 meter en is nog steeds aanwezig in de later aangebouwde, overdekte uitbouw aan het molenhuis. Het water uit de vijver wordt dan via een betonnen goot naar het rad geleid waar het op een hoogte boven de as op de schoepen stroomt. In 1919 wordt Hendrik Hubert Houben de nieuwe eigenaar samen met zijn zoon Wiel Houben. De molen is sindsdien meer bekend onder de naam 'Molen van Houben'. In 1922 wordt een nieuwe molenvijver aangelegd ter vervanging van de tot dan toe gebruikte vijver, die niet veel meer was dan een verbreding van de Eyserbeek en die onvoldoende water kan bergen om de vereiste maalcapaciteit van de molen te blijven garanderen. Het bedrijf wordt in 1950 nog uitgebreid met een magazijn voor opslag van graan- en meelproducten, maar ondanks dat houdt het bedrijf in 1960 op te bestaan en wordt de Eyserbeek in het dorp overkluisd. In 1961 worden de grond boven de molen onteigend, de vijver gedempt en stuwrechten afgekocht, waardoor de status als watermolen definitief verloren gaat. Nu rest enkel de herinnering.

3 - Kapelletje Bosschenhuizen

Dit H. Hart kapelletje is in 1958 gebouwd met Kunradersteen naar plannen van A.F. Brenninkmeyer op de plek waar een oudere kapel uit 1922-1923 heeft gestaan. Eerder hebben hier al verschillende wegkruisen gestaan. De kapel heeft een ongelijkzijdig zadeldak, dat met dakpannen is gedekt. Op de voorgevel staat een smeedijzeren kruis. De rondbogige toegang heeft een laag smeedijzeren hekwerk. De letters 'Fr. S' en 'Ph. G.' daarin zijn de initialen van de aannemer Frans Strijthagen en zijn echtgenote Ph. Geurts. De linkerwand is uitgevoerd in glas-in-beton en boven een altaar staat een H. Hartbeeld. Ervoor ligt een plantsoen en er is een rustbank voor passerende wandelaars.

4 - Korenmolen 'Op de Vrouwenheide'

Deze monumentale molen op het Plateau van Ubachsberg is met 216 meter boven NAP de hoogstgelegen windmolen van Nederland. In 1858 koopt Leonard Joseph van de Weyer, graanhandelaar en molenaar te Wittem, op Vrouwenheide een perceel en laat er een windmolen bouwen. Een kleine gevelsteen heeft het opschrift J. v.d. W. 1857. De molen zou de eerste zestig jaar weinig veranderingen hebben ondergaan, en heeft wellicht een zware bakstenen romp, die enkel tegen doorslag van hemelwater geteerd is, waardoor hij de bijnaam 'Zwarte Beer' krijgt. Vanaf 1904 gaat de molen in de loop der jaren over aan verschillende eigenaren. Aan het einde van WOII bevindt zich in de molen een Engelse uitkijk- en luisterpost van de Royal Air Force voor het opsporen van Duitse vliegtuigen. Als in januari 1945 de Engelsen het bevel krijgen deze post te verplaatsen, wordt bij de ontruiming een brandende benzinekachel omgestoten en brandt de molen helemaal uit. In 1955 koopt Hubert Jozef Leonard Gerardsen de ruïne met aanhorigheden en wordt de molen uitwendig hersteld. De molen wordt dan ingericht als Café-Restaurant en Galerie met terras van waaruit je een fraai uitzicht op de omgeving hebt. In 1975 sluit het Café-Restaurant en in 1976 wordt muziekpedagoog Fred Piepers de nieuwe eigenaar. Hij brengt het uiterlijk van de molen weer zoveel mogelijk in de oude staat terug en maakt het interieur voor bewoning geschikt. De romp wordt hersteld en begint de restauratie van het uitwendige molenwerk, die in 1990 is afgerond. In 2022 is de molen overgegaan aan een nieuwe eigenaar.

5 - Plateau van Ubachsberg

Deze hoogvlakte hoogte is ontstaan door erosie van omliggende rivieren en beken in een ver verleden en wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van Kunrader kalksteen dat op verschillende plekken aan de randen van het plateau nog zichtbaar is. Deze kalksteen werd tot in de 21e eeuw gewonnen in een aantal Kunradersteengroeves op de Putberg, de Keverberg, in de Groeve Kunderberg en de Groeve Midweg. De Kunrader kalksteen bleek zeer geschikt voor het branden van kalk in kalkovens. Met name rond de Eerste Wereldoorlog stonden op de randen van het plateau meer dan veertig kalkovens waarmee dit gebied een hotspot was van kalkbranden in Zuid-Limburg. Van deze tientallen kalkovens zijn er in de 21e eeuw nog enkel restanten over. Opvallend op het Plateau van Ubachsberg is het natuurgebied Vrouwenheide, dat met 218 meter de hoogste heuveltop is, die volledig op Nederlandse bodem ligt, en een bijzonder geologisch monument is. In het bos op de Vrouwenheide zijn nog de fundamenten te vinden van een oude uitkijktoren, die enkel nog staat vermeld op oude stafkaarten. Centraal op het plateau ligt het kerkdorp Ubachsberg, dat vanuit alle kanten alleen bergop te bereiken is.

6 - Wijngoed Fromberg

Deze 3 hectare grote wijngaard is de hoogst gelegen wijngaard van Nederland en is volledig op het zuiden gericht met een hellinghoek, die vrijwel gelijk is aan de ideale hoek waarop de druivenstok het best gedijt. De bodem bestaat uit een mineraalrijke löss bovenlaag gemengd met holocene grind op een ondergrond van mineraalrijke mergel. Zo maakt Wijngoed Fromberg wijnen als: Fromberg Auxerrois, en frisse mousserende Brut Rustique.

7 - Natuurreservaat Kunderberg

Dit natuurgebied is bekend om zijn bijzondere kalkflora, die hier kan gedijen door de kalk in de grond

en het juiste beheer van het gebied door de mens. Zo zijn kalkgraslanden ontstaan door ontginning van de hellingbossen. Op de ontstane open vlakte heeft men schapen vrij laten rondlopen en die hebben ervoor gezorgd dat het bos niet heeft kunnen terugkeren. In de loop van de 20e eeuw zijn de schaapskudden verdwenen en daarmee ook de kalkgraslanden. Met de herintroductie van het Mergellandschaap in de 70er jaren in de vorige eeuw, is er opnieuw een begin gemaakt met het beweiden van het gebied, zodat op de schrale hellingen de specifieke kalkflora weer terugkeert. We vinden er plantensoorten als Geelhartje, Zandmuur en Wilde tijm en in juni ziet de berg geel en paars van de harige ratelaar en van vele hier voorkomende orchideeën.

8 - Kalkoven Schneiders - Kuvers

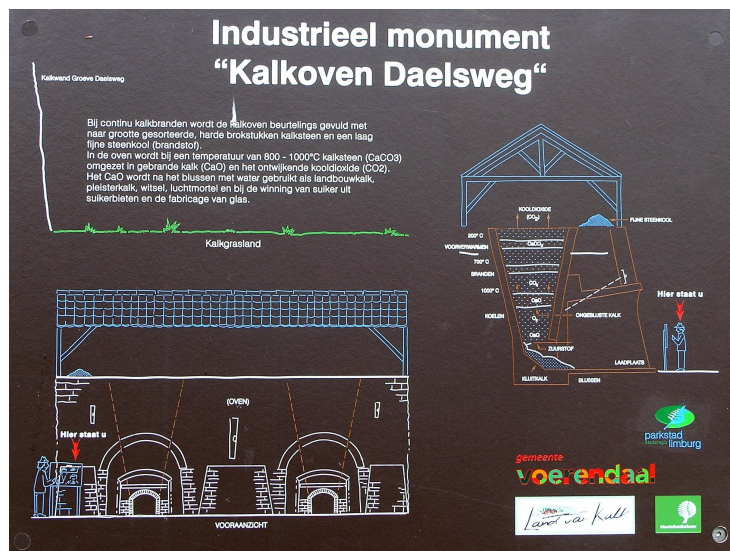
Beide kalkoven zijn tegen een helling gesitueerd en hebben twee ovenmonden. Het front van de oven is vervaardigd uit Kunradersteen en de ovenmond in Kunradersteen en veldbrandsteen. De kalkoven is voorzien van steunberen en voor de ovenmond is een gewelfde overkapping. Deze kalkovens bezitten cultuurhistorische en architectuurhistorische waarden vanwege de toegepaste techniek en hoge functionele zeldzaamheid.

9 - Hoeve Keeverberg

De boerderij komt voor het eerst in 1380 in de archieven voor en wordt in de 19de eeuw in de as gelegd. In 1890 wordt de hoeve herbouwd in Neo-Gotische stijl. Het woonhuis heeft nog de oude overwelfde kelders. Aan de voorzijde bevindt zich een torenvormig bouwdeel met kantelen en een balkon op consoles en op de met kantelen versierde toegangspoort prijkt het opschrift 'Ora et Labora', waarmee verwezen wordt naar de Benedictijnse orderegel 'bidt en werk'. Op de binnenplaats en aan de rechterzijde van de hoeve bevinden zich aan- en bijbouwen van omstreeks 1970 en 1990.

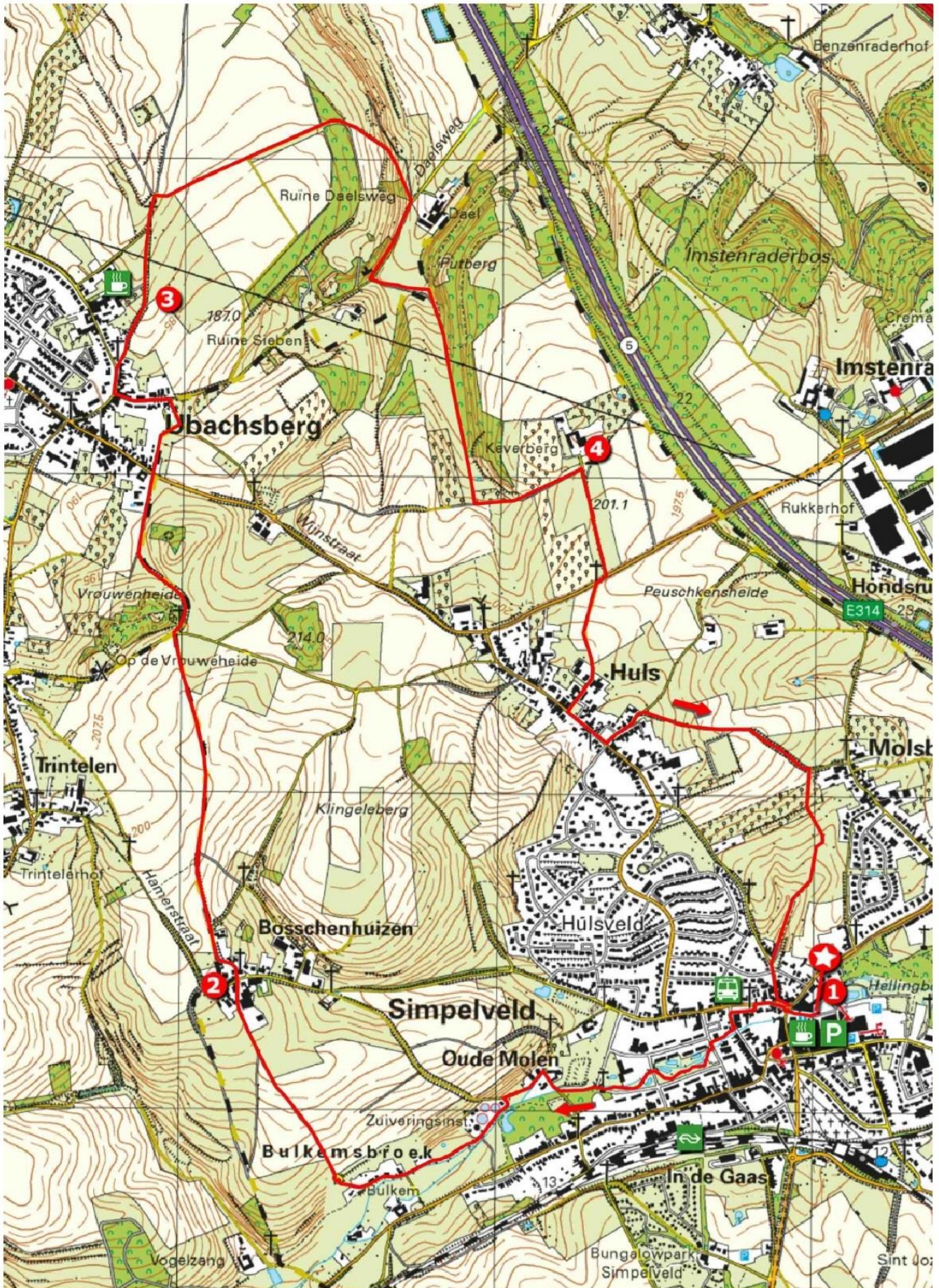
10 - Huls - Voormalige Jozef Arbeider Kerk

Hier stond ooit een kleine kapel met een H. Hartbeeld. Maar de oudere inwoners van het boven op een hoge heuvel gelegen buurtschap Huls wilden rond 1950 liever een eigen kerk en men besloot om op eigen kosten van de gemeenschap een hulpkerk te bouwen binnen de parochie van Simpelveld. In 1954 had men het geld bij elkaar gebracht. In de periode 1955-1956 werd de kerk gebouwd en ingezegend op 20 september 1956. De Jozef Arbeider kerk is per 1 januari 2012 aan de eredienst onttrokken en in februari 2018 volledig gesloopt. Nu rest een altaarmonument met de kerkklok en een gebrandschilderd raam.

De Fromberg Route, 11 km

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen